

NÁRODNÝ
INŠPEKTORÁT
PRÁCE

Správa

z úlohy č. 23 402 z Plánu hlavných úloh Národného inšpektorátu práce
na rok 2022

**Rozbor pracovných úrazov, ochorení súvisiacich s prácou
a závažných priemyselných havárií v organizáciách v pôsobnosti
inšpekcie práce za rok 2022**

Košice, marec 2023

Úvod

Správa podáva ucelený prehľad o rozbere pracovných úrazov, ochorení súvisiacich s prácou a závažných priemyselných havárií v organizáciách v pôsobnosti inšpekcie práce za rok 2022. Cieľom podrobnej analýzy pracovných úrazov je špecifikácia ich najčastejších zdrojov a príčin, najrizikovejších odvetví a profesií.

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov v ust. § 195 ods. 2 definuje pracovný úraz, ako poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

Zamestnávateľ je povinný v zmysle ust. § 17 ods. 4 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu.

V roku 2022 bolo registrovaných celkovo 7 287 pracovných úrazov. Z uvedeného počtu bolo 31 závažných pracovných úrazov s následkom smrti a 46 závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví. Za rok 2022 bolo evidovaných 7 210 ostatných registrovaných pracovných úrazov, t. j. úrazov nad 3 dni práceneschopností bez smrteľných úrazov a úrazov s ťažkou ujmovou na zdraví (ďalej „RPÚ“).

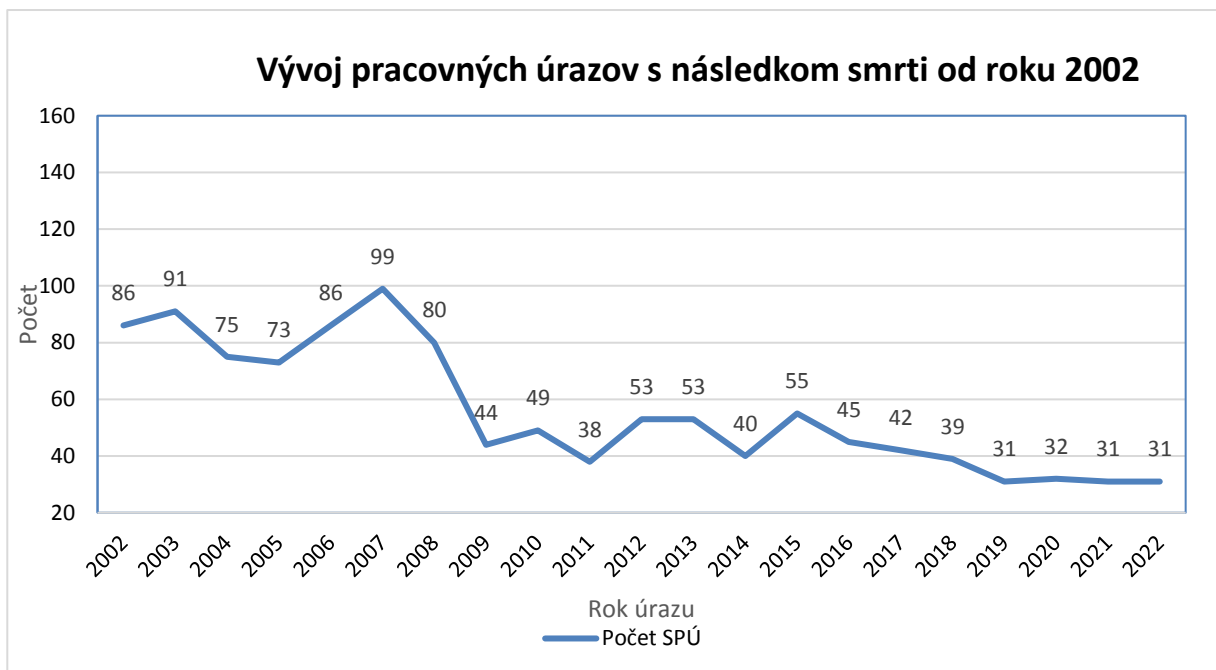
Inšpektorát práce v zmysle ust. § 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyšetruje príčiny vzniku pracovného úrazu, ktorým bola spôsobená smrť alebo ťažká ujma na zdraví, príčiny závažnej priemyselnej havárie, bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku, choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania, vedie ich evidenciu a podľa potreby vyšetruje príčiny vzniku aj ostatných pracovných úrazov.

Inšpektoráty práce majú zákonnú povinnosť vyšetřovať len závažné pracovné úrazy s následkom smrti a závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmovou na zdraví. Na základe ich dôsledného rozboru je možno určiť tie oblasti, na ktoré treba zamerať zvýšenú pozornosť inšpekcie práce a kde je potrebné prijímať konkrétne opatrenia na odstránenie nedostatkov a vytvorenie podmienok bezpečnej práce.

1. Závažné pracovné úrazy s následkom smrti

V roku 2022 v organizáciách patriacich do pôsobnosti dozoru inšpekcie práce (ďalej „IP“) došlo k 31 závažným pracovným úrazom s následkom smrti (ďalej „SPÚ“), čo je rovnaký počet, ako v roku 2021. Z uvedeného počtu je 11 SPÚ pri dopravných nehodách, ktoré vyšetroval príslušný orgán Policajného zboru a inšpektori práce kontrolovali len režim vedenia vozidla.

Vývoj SPÚ od roku 2001 znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa zdroja úrazu

Najdôležitejšími charakteristikami úrazových udalostí sú zdroje a príčiny ich vzniku v zmysle vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze. Na účely štatistického spracovania sa úrazové znaky (zdroje a príčiny) rozdeľujú do hlavných skupín a podskupín. Zdroje sú prvou základnou skupinou úrazových znakov. Za zdroj úrazu sa považuje predmet, látka, alebo energia, prípadne človek, prírodný živý, ktorý svojím náhlym vonkajším pôsobením priviedol úraz zamestnanca priamo alebo nepriamo tým, že pri jeho činnosti, prípadne pri náhodnom styku s ním, bol bezprostredným podnetom vzniku úrazu či nehody.

Hlavné zdrojové skupiny:

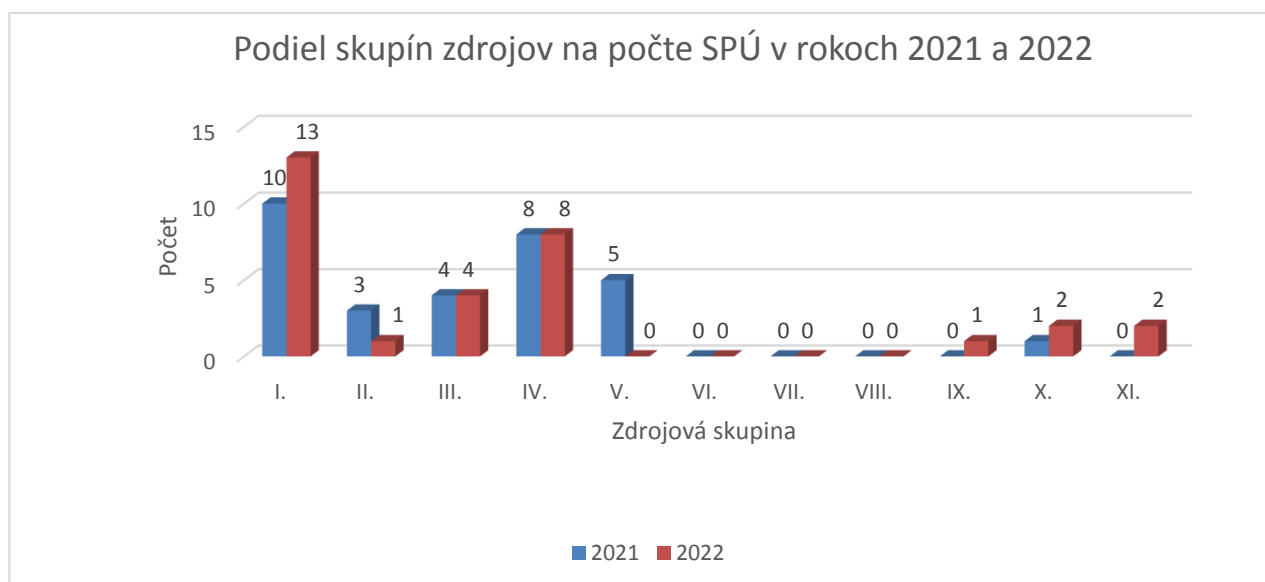
- I. Dopravné prostriedky
- II. Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky
- III. Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné
- IV. Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov
- V. Materiál, bremená, predmety
- VI. Nástroje, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje
- VII. Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny
- VIII. Kotly, nádoby a vedenia (potrubie) pod tlakom
- IX. Elektrina
- X. Ľudia, zvieratá a prírodné živly
- XI. Iné zdroje

Najčastejším zdrojom SPÚ v hodnotenom roku boli dopravné prostriedky, kde bolo zaznamenaných 13 SPÚ, čo predstavuje 41,9 % z celkového počtu SPÚ. Druhým najčastejším zdrojom SPÚ boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov osôb, kde boli zaznamenaných 8 prípadov, čo predstavuje 25,8 % z celkového počtu SPÚ. Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné boli tretím najčastejším zdrojom SPÚ, kde boli zaznamenané 4 prípady v SPÚ, čo predstavuje 12,9 % z celkového počtu SPÚ.

Zdrojové skupiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte SPÚ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Hlavná zdrojová skupina	Počet	Podiel%
I.	Dopravné prostriedky	13	41,9 %
II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	1	3,2 %
III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	4	12,9 %
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	8	25,8 %
IX.	Elektrina	1	3,2 %
X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	2	6,5 %
XI.	Iné zdroje	2	6,5 %

Výskyt SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa zdrojovej skupiny znázorňuje nasledujúci graf:

Pre posúdenie podielu konkrétnych zdrojových podskupín na celkovom počte vzniknutých SPÚ v roku 2022 uvádzame vnútornú štruktúru zdrojových skupín podľa počtu spôsobených SPÚ:

I.	Dopravné prostriedky	Počet	Podiel %
I-02	Motorové cestné dopravné prostriedky	10	32,3%
I-03	Železničné dopravné prostriedky	2	6,5 %
I-05	Vnútropodnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají)	1	3,2 %

II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	Počet	Podiel %
II-08	Žeriavy a iné zdvíhadlá pre rôznosmernú dopravu (motorové i bezmotorové)	1	3,2%

III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	Počet	Podiel %
III-34	Stavebné stroje a stroje na úpravu terénu, špeciálne železničné stroje	2	6,5%
III-40	Zvláštne potravinárske stroje, stroje používané v tukovom a tabakovom	1	3,2 %
III-41	Zvláštne poľnohospodárske stroje (vlečné a ostatné)	1	3,2%

IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	Počet	Podiel %
IV-45	Schody, rebríky, výstupy – pády zamestnancov na nich a z nich	1	3,2%
IV-46	Ostatné zvýšené pracoviská – pády zamestnancov z výšky	7	22,6 %

IX.	Elektrina	Počet	Podiel %
IX-69	Elektrina vysokého napätia (nad 300 V proti zemi)	1	3,2 %

X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	Počet	Podiel%
X-71	Zvieratá	2	6,5%

XI.	Iné zdroje	Počet	Podiel %
XI-75	Iné zdroje, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich skupín	2	6,5 %

Podrobnejšie členenie SPÚ podľa zdrojových skupín a ich porovnanie s rokom 2021, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 1 a č. 2 v prílohe.

Členenie SPÚ podľa príčiny úrazu

Klasifikačná schéma príčin úrazov sa člení na 14 základných skupín, v rámci ktorých možno rozlíšiť tri hlavné skupiny samostatnej povahy, a to:

- Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ (príčiny patriace do skupiny 1 – 7)
- Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnanec (príčiny patriace do skupiny 8 – 10)
- Iné príčiny – (príčiny patriace do skupiny 11 -14)

Príčiny úrazu:

1. Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu (nie pracoviska)
2. Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie
3. Nepridelené, nedostatočné alebo nevhodné osobné ochranné pracovné prostriedky
4. Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska alebo komunikácie (aj keď je pracovisko zdrojom úrazu)
5. Nedostatky v osvetlení a viditeľnosti, nepriaznivé vplyvy hluku, otrasov a škodlivého ovzdušia na pracovisku alebo na komunikácii
6. Nesprávna organizácia práce
7. Neoboznámenie sa s podmienkami bezpečnej práce a nedostatok potrebnej kvalifikácie(napr. teoretických vedomostí, šikovnosti, zručnosti, prispôsobenia)
8. Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore
9. Odstránenie alebo nepoužívanie predpísaných bezpečnostných zariadení a ochranných opatrení
10. Nepoužívanie alebo nesprávne používanie predpísaných a pridelených osobných ochranných pracovných prostriedkov
11. Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie
12. Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyzologické stavy)
13. Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami
14. Nezistené príčiny

V roku 2022 najpočetnejšou príčinou bola určená nezistená príčina, a to práve v dôsledku vysokého výskytu dopravných nehôd (11 prípadov), ktoré vyšetruje príslušný orgán Policajného zboru a inšpektori práce kontrolujú len režim vedenia vozidla. Druhou najpočetnejšou príčinou vzniku 9 SPÚ bola príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrúvali v ohrozenom priestore. Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu bol zistenou príčinou v 3 prípadoch SPÚ.

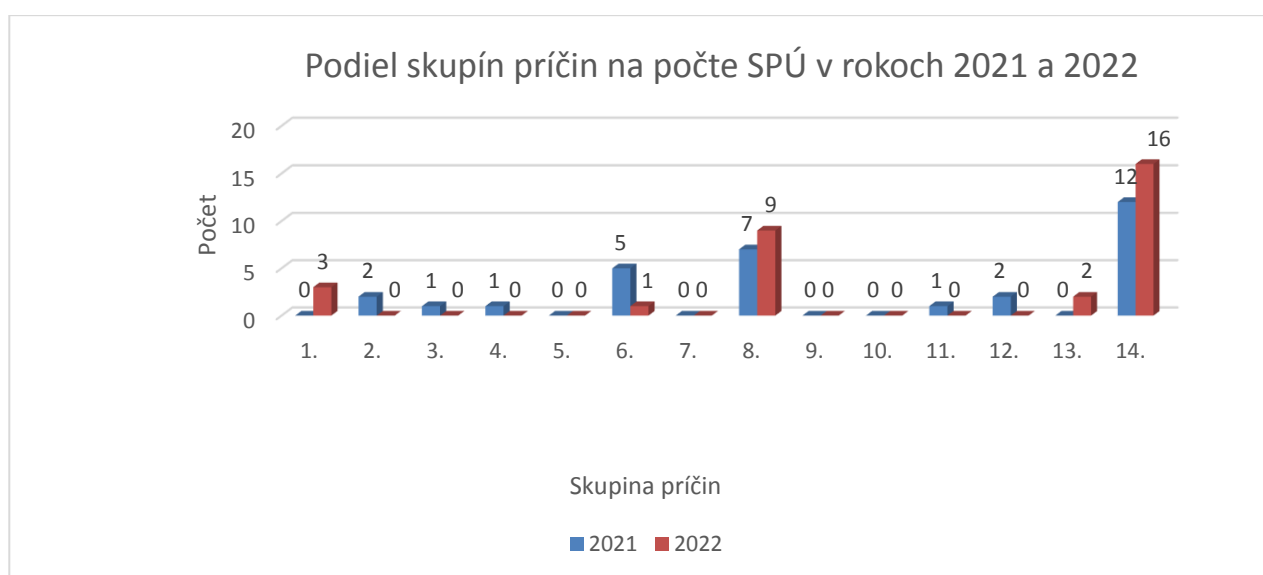
Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ sa v roku 2022 zistili v 4 prípadoch SPÚ, čo predstavuje pokles o 5 prípadov oproti roku 2021. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci, sa v sledovanom roku zvýšili o 2 prípady oproti roku 2021 a iné príčiny, ktoré viedli k vzniku SPÚ, sa zvýšili o 3 prípady oproti roku 2021 (tabuľka č. 5 v prílohe).

Pri vyšetrowaní SPÚ v hodnotenom roku boli zistené 4 prípady, kedy zamestnanec, ktorý utrpel SPÚ, vykonával svoju prácu pod vplyvom alkoholu (tabuľka č. 9 v prílohe).

Najčastejšie zistené príčiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte SPÚ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Základné skupiny príčin úrazov	Počet	Podiel %
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	3	9,7 %
8	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore	9	29,0 %
14	Nezistené príčiny	16	51,6 %

Výskyt SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa zistených príčin znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie SPÚ podľa zistených príčin a ich porovnanie s rokom 2021, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 5 a č. 6 v prílohe.

Členenie SPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE)

Vychádzajúc z absolútnych čísel v roku 2022 podľa druhu prevažujúcej ekonomickej činnosti zamestnávateľských organizácií vyplýva, že najvyšší podiel SPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) sa koncentroval v nasledovných odvetviach:

Kód	SK NACE	Počet	Podiel %
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	5	16,1%
C	Priemyselná výroba	4	12,9 %
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2	6,5 %
F	Stavebníctvo	7	22,6 %
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	2	6,5 %

H	Doprava a skladovanie	8	25,8 %
N	Administratívne a podporné služby	1	3,2 %
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	6,5 %

Členenie SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) je uvedené v tabuľke č. 9 v prílohe.

Členenie SPÚ z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní

Z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní možno konštatovať, že v roku 2022 najviac SPÚ zaznamenali vodiči a obsluha pojazdných strojných zariadení (konkrétne vodiči motorových vozidiel – nákladných, osobných a autobusov) v počte 8 prípadov SPÚ, čo predstavuje 25,8%. Kvalifikovaní stavební pracovníci a remeselníci okrem elektrikárov utrpeli 7 SPÚ, čo predstavuje 22,6 % a zamestnanci pracujúci ako pomocní pracovníci v ťažbe, stavebníctve, výrobe a doprave utrpeli 6 SPÚ, čo predstavuje 19,4 %. V rámci profesijnej štruktúry je dlhodobou najrizikovejšou pracovnou oblasťou doprava.

Členenie SPÚ z hľadiska druhu poranenia a poranenej časti tela poškodených

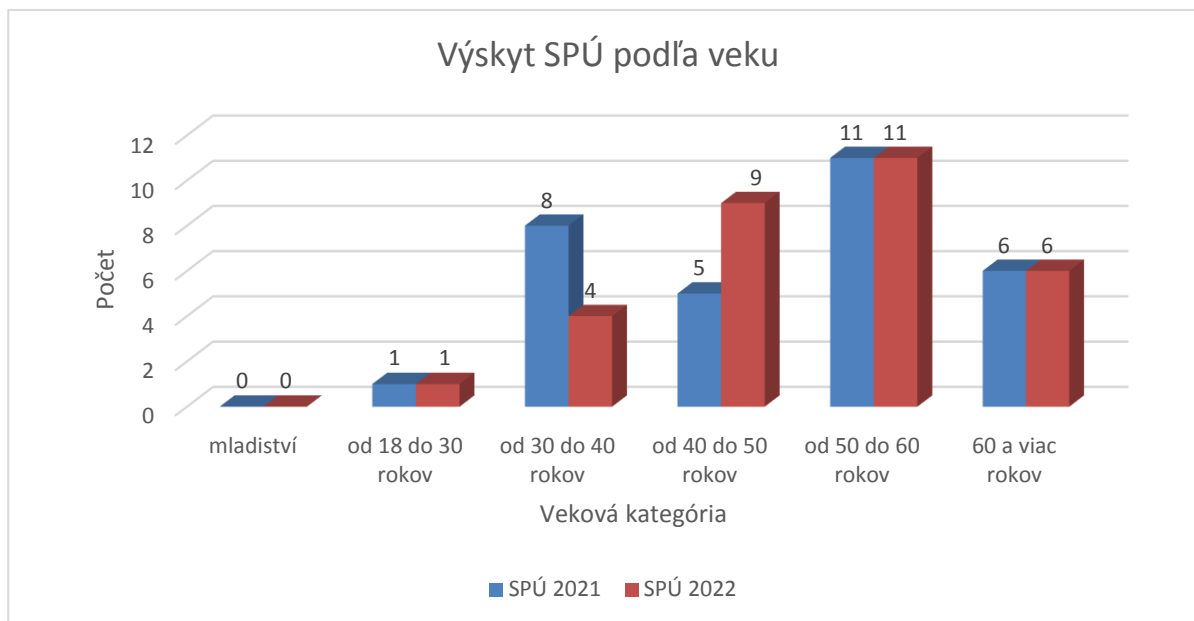
Druhy poranenia a poranená časť tela poškodených pri SPÚ, vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte SPÚ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Druh poranenia	Počet	Podiel %
000	Neznámy alebo neurčený druh poranenia	8	25,8 %
019	Iné typy rán a povrchových poranení	1	3,2 %
021	Zatvorené zlomeniny	2	6,5 %
050	Otras mozgu a vnútorné poranenia	2	6,5 %
051	Otras mozgu a vnútrolebečné poranenia	2	6,5 %
061	Popáleniny a obareniny (tepelné)	1	3,2 %
080	Topenie a dusenie	1	3,2 %
120	Viacnásobné poranenia	14	45,2 %
Kód	Poranená časť tela	Počet	Podiel %
00	Poranená časť tela nešpecifikovaná	7	22,6 %
10	Hlava, bez podrobnejšieho rozlíšenia	1	3,2 %
11	Hlava, mozog, lebečné nervy a cievy	5	16,1 %
18	Hlava – viac postihnutých oblastí	1	3,2 %
21	Krk vrátane chrčtice a krčných stavcov	1	3,2 %
41	Hrudný kôš, rebrá vrátane	1	3,2 %
42	Oblasť hrudníka vrátane orgánov	2	6,5 %
70	Celé telo a viac oblastí – bez podrobnejšieho rozlíšenia	3	9,7 %
71	Celé telo (systémové účinky)	3	9,7 %
78	Telo – viac postihnutých oblastí	7	22,6 %

Členenie SPÚ podľa pohlavia a vekovej kategórie zamestnancov

V roku 2022 bolo 30 SPÚ (96,8 %) evidovaných u mužov a 1SPÚ u žien (3,2 %). Z hľadiska vekovej štruktúry najviac SPÚ utrpeli zamestnanci patriaci do vekovej kategórie od 50 do 60 rokov (11 prípadov), druhú skupinu tvorili zamestnanci patriaci do vekovej kategórie od 40 do 50 rokov (9 prípadov), tretiu skupinu tvorili zamestnanci vekovej kategórie nad 60 rokov (6 prípadov) a štvrtú skupinu tvorili zamestnanci vekovej kategórie od 30 do 40 rokov (4 prípady). Najmenej SPÚ v počte 1 prípad utrpeli zamestnanci od 18 do 30 rokov. U mladistvých nebol evidovaný ani jeden SPÚ.

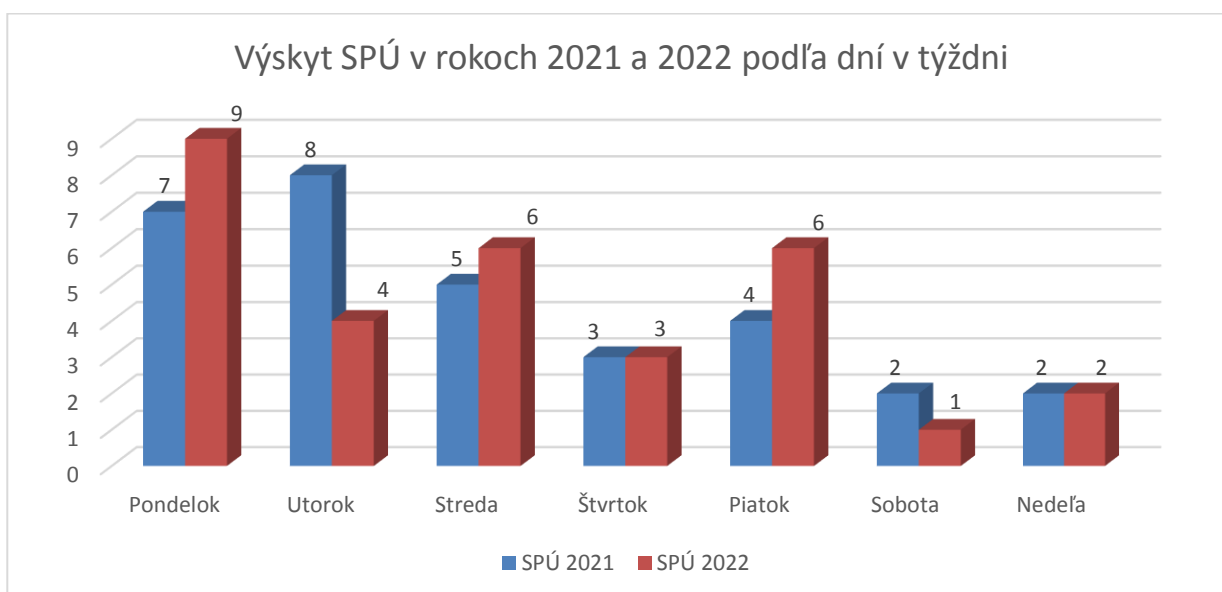
Výskyt SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa veku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa dňa v týždni, keď sa pracovný úraz stal

V roku 2022 sa najviac SPÚ vyskytlo v pondelok (9 prípadov – 29,0 %), v stredu a v piatok (6 prípadov – 19,4 %) a v utorok (4 prípady – 12,9 %).

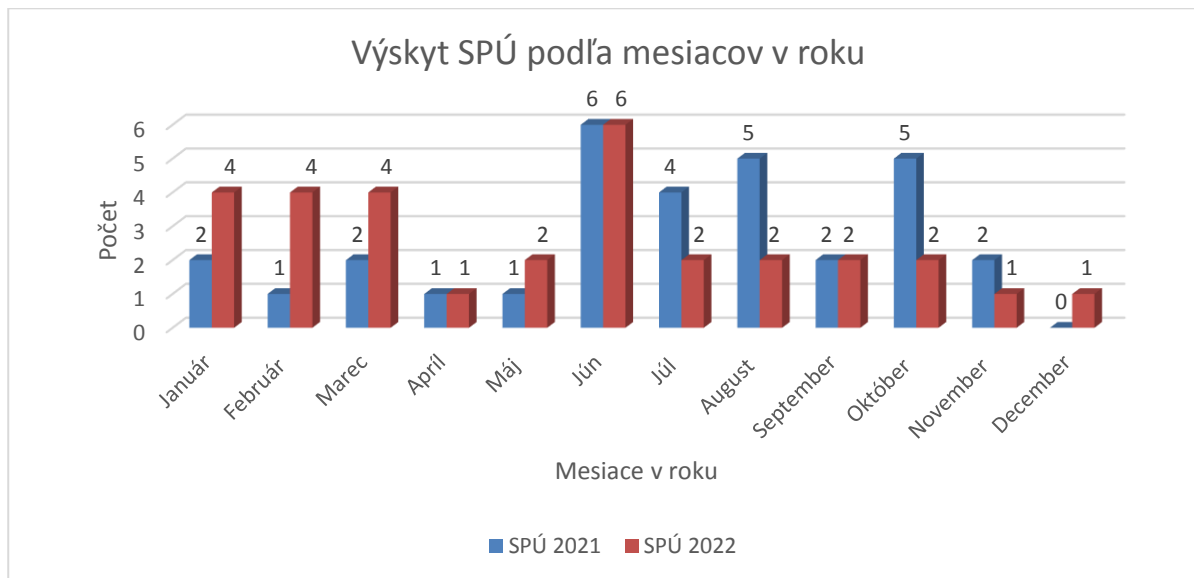
Výskyt SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa dní v týždni znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa mesiaca v roku, kedy sa pracovný úraz stal

Zo štruktúry SPÚ podľa mesiaca vzniku úrazu vyplýva, že najrizikovejším mesiacom v roku 2022 bol mesiac jún (6 prípadov – 19,4 %). V mesiacoch január, február a marec došlo ku vzniku 4 SPÚ (12,9 %), v máji, júli, auguste, septembri a októbri k 2 SPÚ (6,5 %) a v apríli, novembri a decembri k 1 SPÚ (3,2 %).

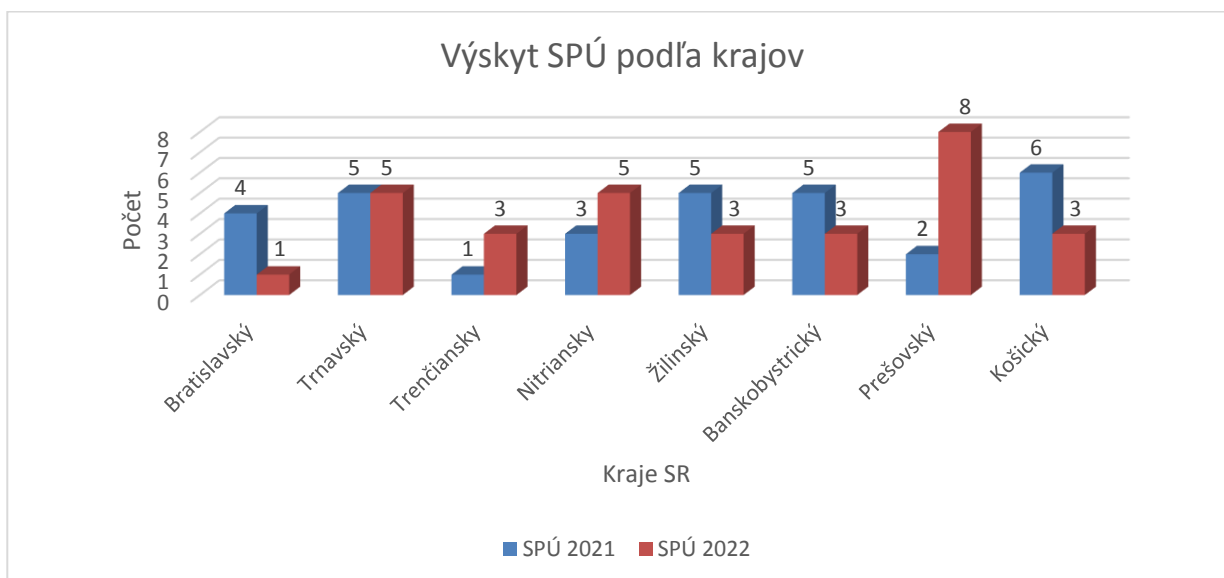
Výskyt SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa mesiaca v roku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie SPÚ podľa krajov SR

Z teritoriálneho hľadiska bol výskyt SPÚ v roku 2022 zaznamenaný najviac v Prešovskom kraji v počte 8 prípadov (25,8 %), v Trnavskom a Nitrianskom kraji bolo zaznamenaných v rovnakom počte 5 prípadov (16,1 %), v Trenčianskom, Žilinskom, Banskobystrickom a Košickom kraji 3 prípady (9,7%) a najmenší výskyt bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji s počtom 1 SPÚ (3,2%).

Výskyt SPÚ v roku 2021 a v roku 2022 podľa krajov SR znázorňuje nasledujúci graf:

Počet zamestnávateľov, u ktorých sa stal SPÚ v členení podľa počtu zamestnancov

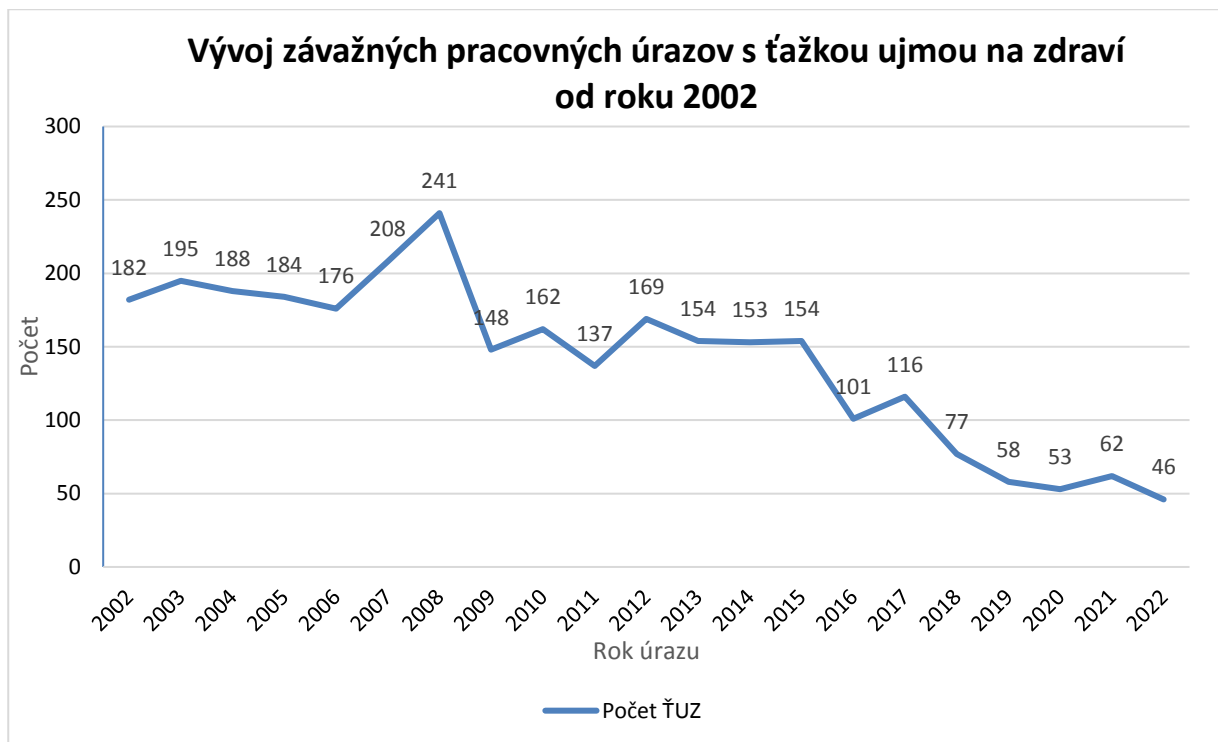
Kraj	Počet zamestnancov					Spolu
	0	1-9	10-49	50-249	250 a viac	
Bratislavský kraj	1	0	0	0	0	1
Trnavský kraj	2	0	2	1	0	5
Trenčiansky kraj	0	0	2	1	0	3
Nitriansky kraj	2	1	2	0	0	5
Žilinský kraj	0	0	1	1	1	3
Banskobystrický kraj	0	2	0	0	1	3
Prešovský kraj	3	2	1	1	1	8
Košický kraj	0	0	0	2	1	3
S p o l u	8	5	8	6	4	31

2. Závažné pracovné úrazy s ťažkou ujmom na zdraví

Ťažká ujma na zdraví je vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, a to zmrzačenie, strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti, ochromenie údu, strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva, poškodenie dôležitého orgánu, zohyzdenie, vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu, alebo mučivé útrapy.

V roku 2022 v organizáciách patriacich do pôsobnosti dozoru IP došlo k 46 závažným pracovným úrazom s ťažkou ujmom na zdraví (ďalej „ŤUZ“), čo predstavuje oproti roku 2021 pokles o 16 prípadov (pokles o 25,8 %).

Vývoj ŤUZ od roku 2002 znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa zdroja úrazu

Najpočetnejším zdrojom ŤUZ v roku 2022 boli dopravné prostriedky a pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov, kde bolo zhodne zaznamenaných 13 prípadov, čo predstavuje 28,3 % z celkového počtu ŤUZ. Druhým najpočetnejším zdrojom ŤUZ boli stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné, kde bolo zaznamenaných 10 prípadov (21,7 %). Tretím najpočetnejším zdrojom ŤUZ boli zdvíhací a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky, kde boli zaznamenané 3 prípady (6,5 %).

Najčastejšie zdrojové skupiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Hlavná zdrojová skupina	Počet	Podiel %
I.	Dopravné prostriedky	13	28,3 %
II.	Zdvíhací a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	3	6,5 %
III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	10	21,7 %
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	13	28,3 %

Pre posúdenie podielu konkrétnych zdrojových podskupín vzniku ŤUZ v roku 2022 uvádzame vnútornú štruktúru vybraných najfrekventovanejších zdrojových skupín podľa počtu spôsobených závažných pracovných úrazov:

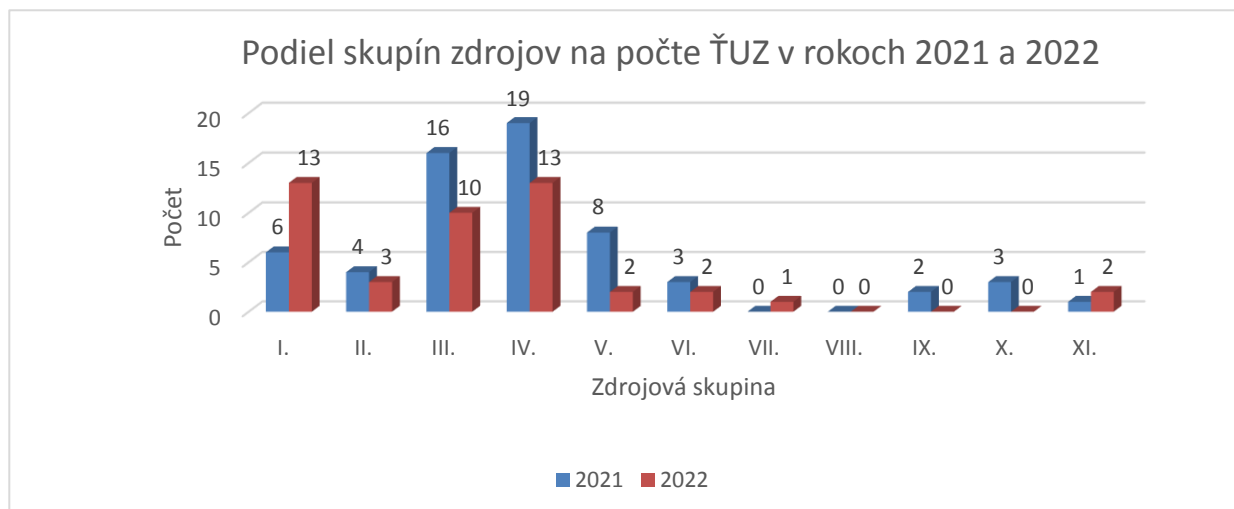
I.	Dopravné prostriedky	Počet	Podiel %
I-02	Motorové cestné dopravné prostriedky	6	13,0 %
I-05	Vnútropodnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají)	5	10,9 %

III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	Počet	Podiel %
III-15	Okružné, rámové a iné píly na drevo	4	8,7 %
III-40	Zvláštne potravinárske stroje, stroje používané v tukovom a tabakovom	2	4,3 %
III-41	Zvláštne poľnohospodárske stroje (vlečné a ostatné)	2	4,3 %

IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	Počet	Podiel %
IV-44	Vnútropodnikové pracoviská (komunikačné priestory) akejkoľvek úrovne – pády zamestnancov na rovine	3	6,5%
IV-45	Schody, rebríky, výstupy - pády zamestnancov na nich a z nich	8	17,4 %
IV-46	Ostatné zvýšené pracoviská – pády zamestnancov z výšky	2	4,3 %

V.	Materiál, bremená, predmety	Počet	Podiel %
Vb-50	Bremená (materiál, premiesťované alebo inak manipulované predmety) – úrazy bremenami	2	4,3 %

Výskyt ŤUZ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa zdrojovej skupiny znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie ŤUZ podľa zdrojových skupín a ich porovnanie s rokom 2021, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 3 a č. 4 v prílohe.

Členenie ŤUZ podľa príčiny úrazu

V roku 2022 najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (15 prípadov) boli nedostatky osobných predpokladov zamestnancov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy). Druhou najpočetnejšou príčinou (zhodne 7 prípadov) bolo používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrvali v ohrozenom priestore a nezistené príčiny. Tretou najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (5 prípadov) boli chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenia a zabezpečenia. Štvrtou najpočetnejšou príčinou vzniku ŤUZ (4 prípady) bolo ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie). Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, príp. komunikácie bol zistenou príčinou v 3 prípadoch ŤUZ.

Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ sa v roku 2022 zistili v 11 prípadoch ŤUZ, čo predstavuje pokles o 12 prípadov oproti roku 2021. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci, boli zistené v 9 prípadoch ŤUZ, čo predstavuje pokles o 2 prípady oproti roku 2021. Iné príčiny boli zistené v 26 prípadoch ŤUZ, kde bol oproti roku 2021 zaznamenaný tiež pokles o 2 prípady (tabuľka č. 7 v prílohe).

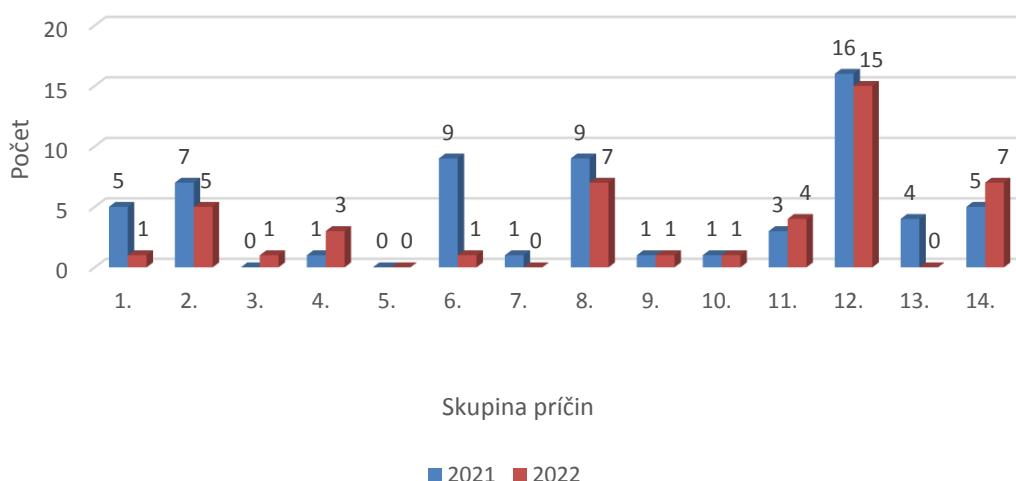
Pri vyšetrovaní ŤUZ v hodnotenom roku boli zistené 3 prípady, kedy zamestnanci, ktorí utrpeli ŤUZ, vykonávali svoju prácu pod vplyvom alkoholu (tabuľka č. 9 v prílohe).

Najčastejšie zistené príčiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Základné skupiny príčin úrazov	Počet	Podiel %
2	Chýbajúce alebo nedostatočné ochranné zariadenie a zabezpečenie	5	10,9 %
4	Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska, príp. komunikácie	3	6,5 %
8	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrvávanie v ohrozenom priestore	7	15,2 %
11	Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie	4	8,7 %
12	Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy)	15	32,6 %
14	Nezistené príčiny	7	15,2 %

Výskyt ŤUZ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa zistených príčin znázorňuje nasledujúci graf:

Podiel skupín príčin na počte ŤUZ v rokoch 2021 a 2022

Podrobnejšie členenie ŤUZ podľa príčin a ich porovnanie s rokom 2021, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 7 a č. 8 v prílohe.

Členenie ŤUZ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE)

V roku 2022 sa najvyšší podiel ŤUZ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) koncentroval v nasledovných odvetviach:

Kód	SK NACE	Počet	Podiel %
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	4	8,7 %
C	Priemyselná výroba	15	32,6 %
E	Dodávka a čistenie vody	3	6,5 %
F	Stavebníctvo	8	17,4 %
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	9	19,6 %
H	Doprava a skladovanie	3	6,5 %

Členenie ŤUZ v roku 2021 a v roku 2022 podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) je uvedené v tabuľke č. 9 v prílohe.

Členenie ŤUZ z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní

Z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní možno konštatovať, že v roku 2022 najrizikovejším povoláním a to konkrétne v 11 prípadoch (23,9 %) boli vodiči obsluhy pojazdných strojových zariadení (konkrétne vodiči motorových vozidiel – nákladných, osobných a autobusov), pracovníci pri likvidácii odpadu utrpeli 5 ŤUZ (10,9 %) a technici a odborní pracovníci v oblasti vedy a techniky, kvalifikovaní stavební robotníci a remeselníci a operátori stacionárnych strojov a zariadení utrpeli zhodne 4 ŤUZ (8,7 %).

Členenie ŤUZ z hľadiska druhu poranenia a poranenej časti tela poškodených

Najčastejšie zistené druhy poranenia a poranená časť tela poškodených pri ŤUZ vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

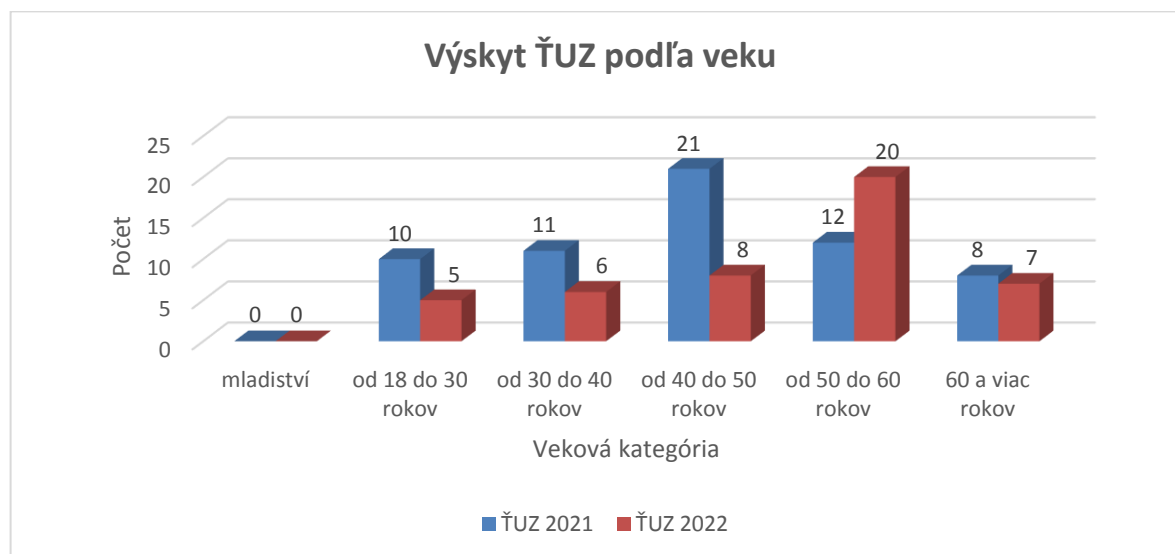
Kód	Druh poranenia	Počet	Podiel %
012	Otvorené rany	4	8,7 %
020	Zlomeniny kosti	3	6,5 %
021	Zatvorené zlomeniny	12	26,1 %
040	Traumatické amputácie (strata časti tela)	10	21,7 %
120	Viacnásobné poranenia	4	8,7 %

Kód	Poranená časť tela	Počet	Podiel %
52	Ruka vrátane lakt'a	4	8,7 %
54	Prst	7	15,2 %
68	Dolné končatiny – viac postihnutých častí	4	8,7 %
78	Telo – viac postihnutých oblastí	6	13,0 %

Členenie ŤUZ podľa pohlavia a vekovej kategórie zamestnancov

Medzi zamestnancami, ktorí utrpeli v hodnotenom roku ŤUZ bolo 6 žien (13,0 %) a 40 mužov (87,0 %). Z hľadiska vekovej štruktúry najviac ŤUZ utrpeli zamestnanci patriaci do vekovej kategórie od 50 do 60 rokov (20 prípadov). Druhú skupinu tvorila veková kategória od 40 do 50 rokov (8 prípadov). Tretiu skupinu veková kategória zamestnanci nad 60 rokov (7 prípadov). Štvrtú skupinu tvorila veková kategória od 30 do 40 rokov (6 prípadov). Najmenej ŤUZ v počte 5 prípadov utrpeli zamestnanci od 18 do 30 rokov. U mladistvých nebola evidovaná žiadna ŤUZ.

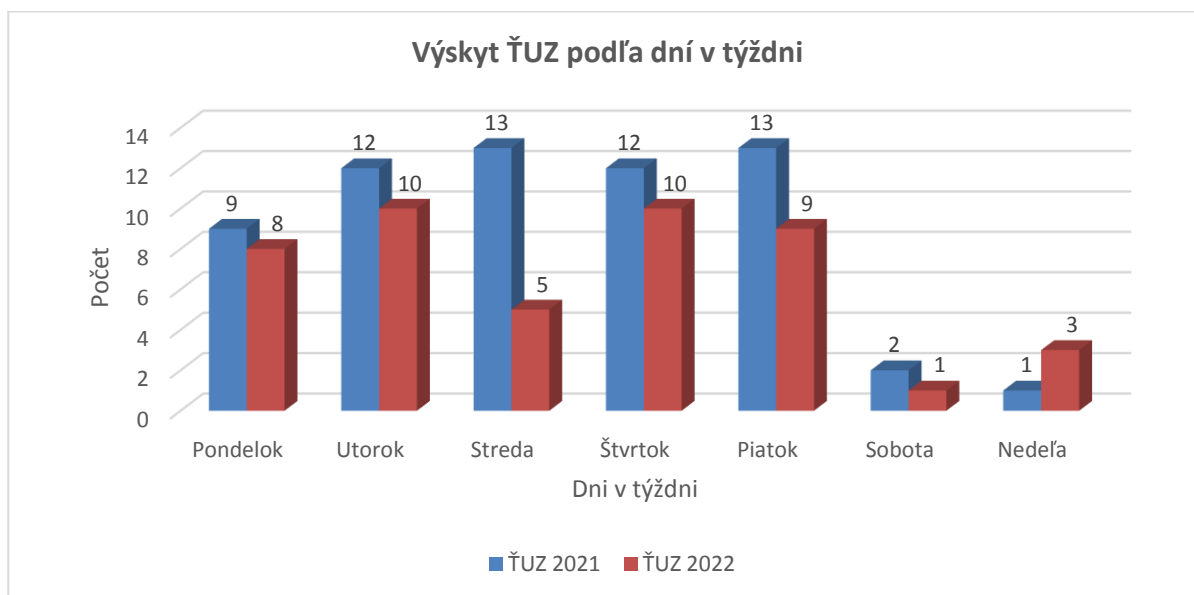
Výskyt ŤUZ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa veku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa dňa v týždni

V roku 2022 sa najviac ŤUZ vyskytlo v utorok a vo štvrtok v rovnakom počte (10 prípadov - 21,7 %), v piatok (9 prípadov - 19,6 %), v pondelok (8 prípadov - 17,4 %) a najmenej v sobotu (1 prípad - 2,2 %).

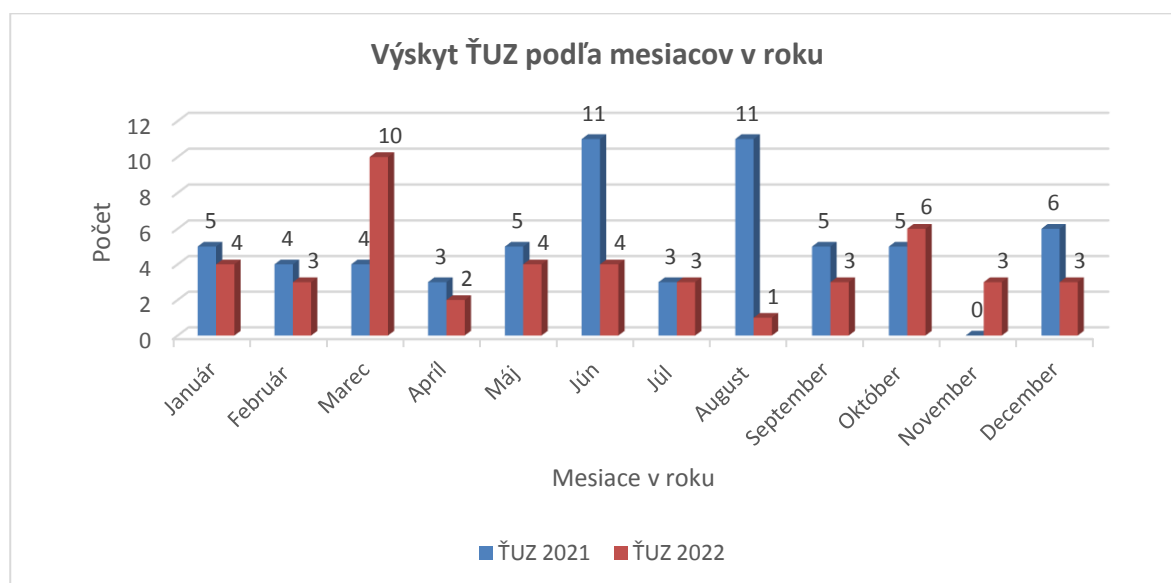
Výskyt ŤUZ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa dňa v týždni znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa mesiaca v roku

Zo štruktúry ŤUZ podľa mesiaca vzniku úrazu vyplýva, že najrizikovejším mesiacom v roku 2022 bol marec (10 prípadov - 21,7 %), ďalšími rizikovými boli október (6 prípadov - 13,0 %) a január, máj a jún v rovnakom počte (4 prípady - 8,7 %). Najmenej rizikovým mesiacom bol august, kedy bol zaevidovaný jeden pracovný úraz s ŤUZ.

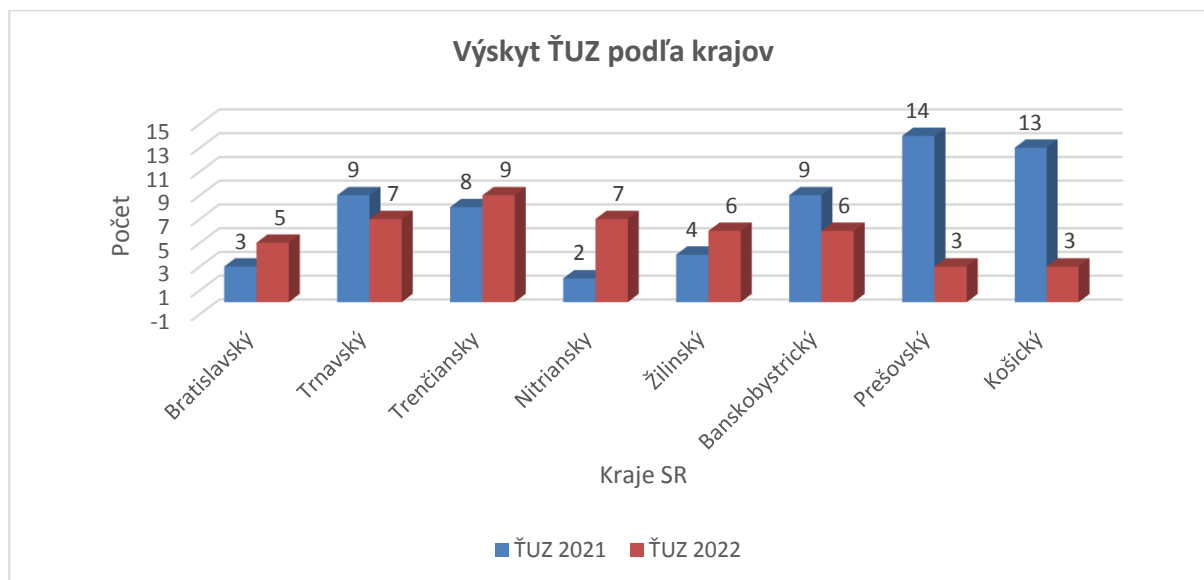
Výskyt ŤUZ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa mesiaca v roku znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie ŤUZ podľa krajov SR

Z teritoriálneho hľadiska bolo 9 ĽUZ evidovaných v Trenčianskom kraji, čo predstavuje z celkového počtu 19,6 %. V Trnavskom a Nitrianskom kraji bolo evidovaných 7 ĽUZ, čo predstavuje 15,2 %, v Žilinskom a Banskobystrickom kraji 6 ĽUZ, čo predstavuje 13,0 %. V Bratislavskom kraji bolo evidovaných 5 ĽUZ, čo predstavuje 10,9 %. Najmenej evidovaných ĽUZ bolo v Prešovskom a Košickom kraji 3 ĽUZ, čo predstavuje 6,5 % z celkového počtu ĽUZ za rok 2022.

Výskyt ĽUZ v roku 2021 a v roku 2022 podľa krajov SR znázorňuje nasledujúci graf:

Počet zamestnávateľov, u ktorých sa stal ĽUZ v členení podľa počtu zamestnancov

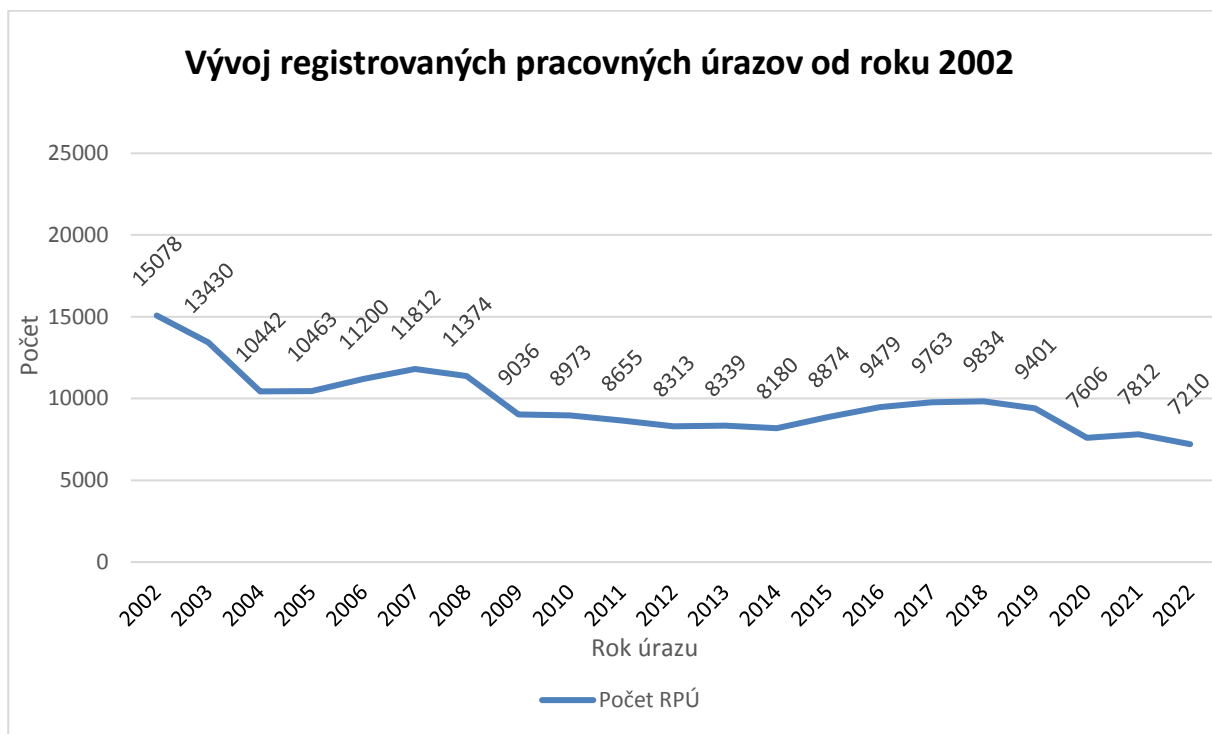
Kraj	Počet zamestnancov					Spolu
	0	1-9	10-49	50-249	250 a viac	
Bratislavský kraj	1	2	1	0	0	4
Trnavský kraj	0	2	2	0	2	6
Trenčiansky kraj	0	1	4	2	2	9
Nitriansky kraj	2	3	1	0	1	7
Žilinský kraj	0	0	1	3	2	6
Banskobystrický	0	2	2	0	2	6
Prešovský	0	0	2	1	0	3
Košický kraj	0	0	0	3	0	3
S p o l u	3	10	13	9	9	44

3. Registrované pracovné úrazy

Zákon č. 124/2006 Z. z. v ust. § 17 ods. 7 písm. a) bod 1 ukladá zamestnávateľom povinnosť zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedeli.

Za rok 2022 bolo z organizácií do termínu spracovania rozboru (20. 01. 2023) zaslaných orgánom dozoru inšpekcie práce celkovo 7 210 záznamov o RPÚ, čo predstavuje pokles o 602 prípadov oproti roku 2021 (pokles o 7,7 %). Počty pracovných úrazov za roky 2006 až 2011 obsahujú aj úrazy s PN najmenej 42 dní, ktoré vznikli od 1.7.2006 do 31.12.2011.

Vývoj RPÚ od roku 2002 znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie RPÚ podľa zdroja úrazu

Najpočetnejším zdrojom RPÚ v roku 2022 boli pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov, kde bolo zaznamenaných až 2 125 prípadov, čo predstavuje 29,5 % z celkového počtu RPÚ. Druhým najpočetnejším zdrojom RPÚ bola neodborná manipulácia s bremenami, materiálom, ako aj pády predmetov, výrobkov či materiálov, pôsobenie ostrých hrán, a to v 2 097 prípadoch RPÚ, čo predstavuje 29,1 % z celkového počtu RPÚ. Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné boli tretím najpočetnejším zdrojom RPÚ, a to v 748 prípadoch RPÚ, čo predstavuje 10,4 % z celkového počtu RPÚ.

Najčastejšie zdrojové skupiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte RPÚ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Hlavná zdrojová skupina	Počet	Podiel %
I.	Dopravné prostriedky	601	8,3 %
III.	Stroje - hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	748	10,4 %
IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	2 125	29,5 %

V.	Materiál, bremená, predmety	2 097	29,1 %
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčky a prístroje	597	8,3 %

Pre posúdenie podielu konkrétnych zdrojových podskupín na vzniku RPÚ roku 2022 uvádzame vnútornú štruktúru vybraných najfrekvencovanejších zdrojových skupín:

I.	Dopravné prostriedky	Počet	Podiel %
I-02	Motorové cestné dopravné prostriedky	300	4,2 %
I-05	Vnútropodnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají)	131	1,8 %
I-07	Vnútropodnikové bezmotorové dopravné prostriedky (na koľají i bezkoľají)	74	1,0 %

II.	Zdvíhadlá a dopravníky, zdvíhacie a dopravné pomôcky	Počet	Podiel %
II-11	Zdvíhacie a dopravné zariadenie – pomôcky	128	1,8 %

III.	Stroje – hnacie, pomocné, obrábacie a pracovné	Počet	Podiel %
III-15	Okružné, rámové a iné píly na drevo	30	0,4 %
III-20	Lisy, kladivá, buchary a iné	57	0,8 %
III-24	Brúsky, čističe a leštiace stroje na kovy	50	0,7 %
III-40	Zvláštne potravinárske stroje, stroje používané v tukovom a tabakovom priemysle	118	1,6 %
III-42	Zvláštne stroje polygrafické, kancelárske, zdravotnícke, štatistické a iné neuvedené alebo bližšie neurčené pre rozličné pracovné odbory	75	1,0 %

IV.	Pracovné, prípadne cestné dopravné priestory ako zdroje pádov zamestnancov	Počet	Podiel %
IV-43	Cesty vrátane dopravných a pracovných priestorov koľajových dráh (pracovné, komunikačné priestory) verejného charakteru – pády zamestnancov na rovine	354	4,9 %
IV-44	Vnútropodnikové pracoviská (komunikačné priestory) akejkoľvek úrovne – pády zamestnancov na rovine	1 083	15,0 %
IV-45	Schody, rebríky, výstupy – pády zamestnancov na nich a z nich	538	7,5 %

V.	Materiál, bremená, predmety	Počet	Podiel %
Va-49	Ostatný materiál (okrem kódu 48), predmety, výrobky, zariadenia – pád predmetov	216	3,0 %
Vb-50	Bremená (materiál, premiestňované alebo inak manipulované predmety) – úrazy bremenami	1 079	15,0 %
Vb-51	Materiál, predmety – pôsobenie napr. ostrými hranami, vyčnievajúcimi hrotmi pri rôznej manipulácii, chôdzi a pohybe	697	9,7 %

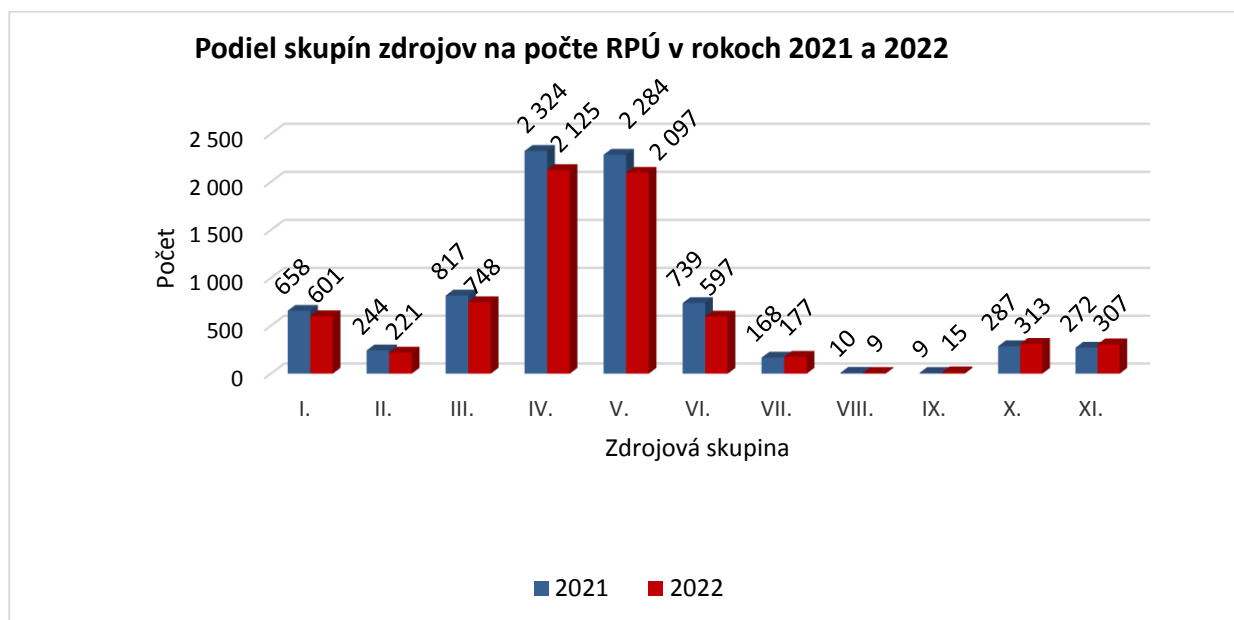
VI.	Náradie, nástroje, ručne ovládané strojčeky a prístroje	Počet	Podiel %
VI-55	Pomocné ručné bicie, uťahovacie, pridržiavacie, spájacie, zvaracie, čistiace, mazacie a iné náradie	107	1,5 %
VI-58	Ručné nástroje (rezacie, sekacie, krájacie, dlabacie, prebíjacie, rycie, uberacie, brúsiace a iné)	395	5,5 %

VII.	Priemyselné škodliviny, horúce látky a predmety, oheň a výbušniny	Počet	Podiel %
VII-63	Tekuté a plynné horúce látky (pary)	100	1,4 %

X.	Ľudia, zvieratá a prírodné živly	Počet	Podiel %
X-71	Zvieratá	175	2,4 %
X-72	Úmyselné i neúmyselné poškodenie, násilie, zranenie inou osobou, živelné pohromy a iné prírodné vplyvy, atmosféra pracoviska	138	1,9 %

XI.	Iné zdroje	Počet	Podiel %
XI-75	Iné zdroje, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich skupín	245	3,4 %

Výskyt RPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa zdrojovej skupiny znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie RPÚ podľa zdrojových skupín a ich porovnanie s rokom 2021, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľke č. 11 a č. 12 v prílohe.

Členenie RPÚ podľa príčiny úrazu

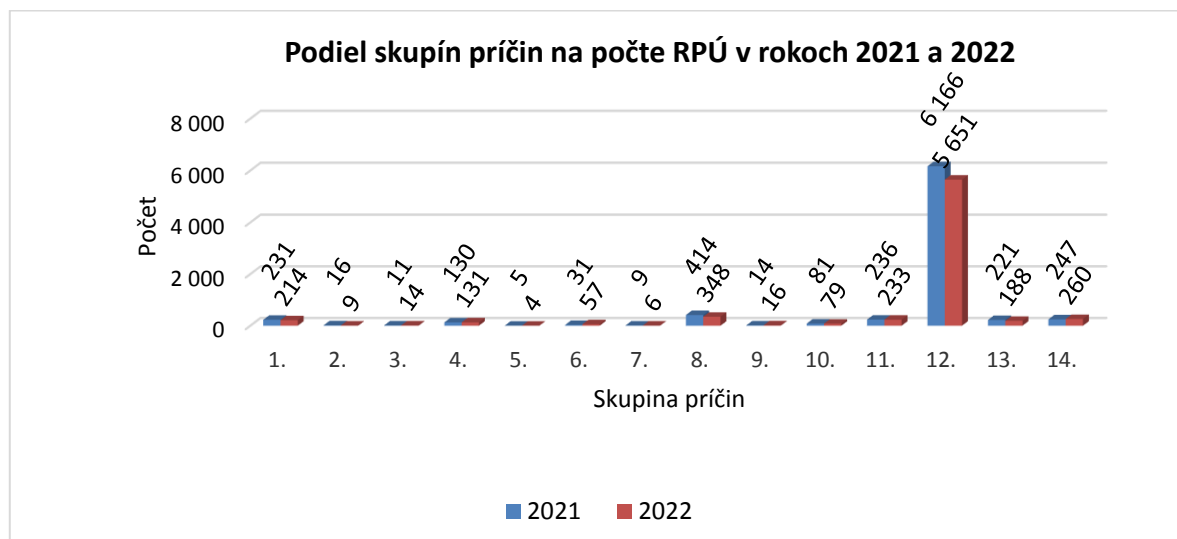
V roku 2022 bol najpočetnejšou príčinou vzniku RPÚ (5651 prípadov) nedostatok osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy). Druhou najpočetnejšou príčinou vzniku RPÚ (348 prípadov) bola príčina, za ktorú niesli zodpovednosť samotní zamestnanci tým, že používali nebezpečné postupy alebo spôsoby práce vrátane toho, že konali bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, alebo zotrvali v ohrozenom priestore. V 260 prípadoch to boli nezistené príčiny. Ohrozenie inými osobami (odvedenie pozornosti, žarty, hádky a iné nebezpečné konanie) bolo zistené v 233 prípadoch RPÚ. Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu bol zistený v 214 prípadoch RPÚ a ohrozenie zvieratami bolo zistené v 188 prípadoch RPÚ.

Príčiny, za ktoré nesie zodpovednosť zamestnávateľ, v roku 2022 boli zistené v 435 prípadoch RPÚ, čo predstavuje nárast o 2 prípady oproti roku 2021. Príčiny, za ktoré nesú zodpovednosť samotní poškodení zamestnanci, boli zistené v 443 prípadoch RPÚ, čo predstavuje pokles o 66 prípadov oproti roku 2021. Iné príčiny boli zistené v 6 332 prípadoch, kde bol oproti roku 2021 zaznamenaný ich pokles o 538 prípadov RPÚ (tabuľka č. 13 v prílohe).

Najčastejšie zistené príčiny vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte RPÚ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

kód	Základné skupiny príčin úrazov	Počet	Podiel %
1	Chybný alebo nepriaznivý stav zdroja úrazu	214	3,0 %
8	Používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore	348	4,8 %
11	Ohrozenie inými osobami, napr. odvedenie pozornosti pri práci, žarty, hádky, iné nesprávne a nebezpečné konanie	233	3,2 %
12	Nedostatky osobných predpokladov na riadny pracovný výkon (napr. chýbajúce telesné predpoklady, zmyslové nedostatky, nepriaznivé osobné vlastnosti a okamžité psychofyziologické stavy)	5 651	78,4 %
13	Ohrozenie zvieratami a prírodnými živlami	188	2,6 %
14	Nezistené príčiny	260	3,6 %

Výskyt RPÚ v roku 2021 a v roku 2022 v členení podľa príčin znázorňuje nasledujúci graf:

Podrobnejšie členenie RPÚ podľa zistených príčin a ich porovnanie s rokom 2021, ako aj dlhodobý vývoj sú uvedené v tabuľkách č. 13 a č.14 v prílohe.

Členenie RPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE)

V roku 2022 podľa druhu prevažujúcej ekonomickej činnosti zamestnávateľských organizácií vyplýva, že najvyšší podiel RPÚ podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE) sa koncentroval v nasledovných odvetvových oddieloch:

Kód	SK NACE	Počet	Podiel %
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	368	5,1 %
C	Priemyselná výroba	2 750	38,1 %
F	Stavebníctvo	327	4,5 %
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel	968	13,4 %
H	Doprava a skladovanie	706	9,8 %
N	Administratívne a podporné služby	362	5,0 %
P	Vzdelávanie	342	4,7 %
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	478	6,6 %

Členenie RPÚ z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní

Z hľadiska vykonávanej profesie a zaradenia poškodených v zamestnaní možno konštatovať, že v roku 2022 najviac RPÚ zaznamenali kvalifikovaní robotníci v hutníctve a strojárstve (898 úrazov - 12,5 %), vodiči a obsluha pojazdných strojných zariadení (773 úrazov - 10,7 %), operátori stacionárnych strojov a zariadení (686 úrazov – 9,5 %), a zamestnanci pracujúci ako pomocní pracovníci v ťažbe, stavebníctve, výrobe a doprave (583 úrazov - 8,1 %) a montážni robotníci utrpeli 536 RPÚ (7,4 %).

Členenie RPÚ z hľadiska druhu poranenia a poranenej časti tela poškodených

Najčastejšie zistené druhy poranenia a poranená časť tela poškodených pri RPÚ vrátane ich percentuálneho podielu na celkovom počte ŤUZ za rok 2022 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Kód	Druh poranenia	Počet	Podiel %
011	Povrchové poranenia	1 525	21,2 %
012	Otvorené rany	996	13,8 %
021	Zatvorené zlomeniny	1 085	15,0 %
032	Vyvrtnutia a natiahnutia	923	12,8 %

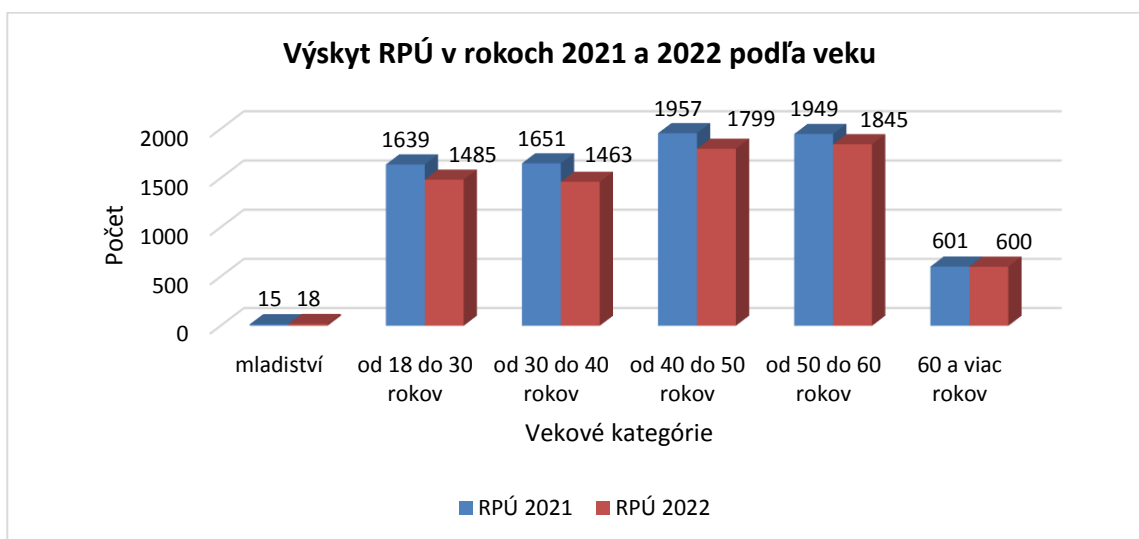
Kód	Poranená časť tela	Počet	Podiel %
52	Ruka vrátane lakťa	422	5,9 %
53	Ruka od zápästia dole	520	7,2 %
54	Prst	1 737	24,1 %
62	Noha vrátane kolena	697	9,7 %

63	Členok	754	10,5 %
64	Noha od členka dole	380	5,3 %

Členenie RPÚ podľa pohlavia a vekovej kategórie zamestnancov

Medzi zamestnancami, ktorí utrpeli v hodnotenom roku RPÚ bolo 2 658 žien (36,9 %) a 4 552 mužov (63,1 %). Z hľadiska vekovej štruktúry RPÚ vyplýva, že najviac RPÚ sa v roku 2022 vyskytlo u zamestnancov patriacich do vekovej kategórie od 50 do 60 rokov (1 845 úrazov - 25,6 %). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili poškodení patriaci do vekovej kategórie od 40 do 50 rokov (1 799 prípadov – 25,0 %), tretiu vekovú kategóriu tvorili zamestnanci od 18 do 30 rokov (1 485 – 20,6 %), štvrtú vekovú kategóriu tvorili zamestnanci vo veku od 30 do 40 rokov (1 463 úrazov – 20,3 a najmenej zastúpenou bola veková kategória najstarších zamestnancov (600 úrazov - 8,3 %). V hodnotenom roku bolo evidovaných 18 RPÚ u mladistvých (0,2 %).

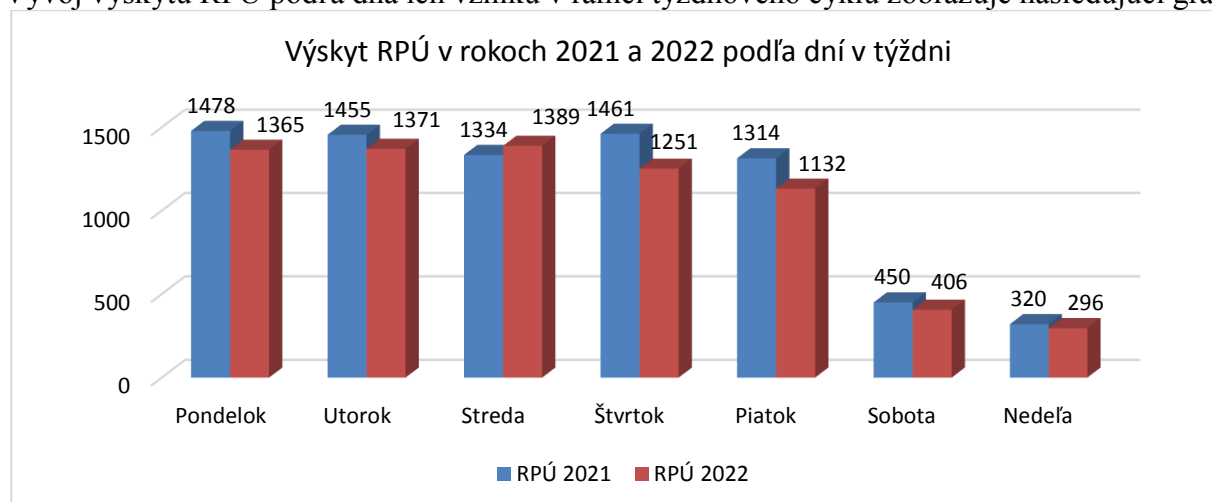
Vekovú štruktúru zamestnancov, ktorí v roku 2022 utrpeli RPÚ, a vývoj tejto štruktúry v roku 2021, znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie RPÚ podľa dňa v týždni

Pre vznik RPÚ boli v roku 2022 najrizikovejšími dňami streda (1 389 prípadov - 19,3 %), utorok (1 371 prípadov - 19,0 %) a pondelok (1 365 prípadov - 18,9 %).

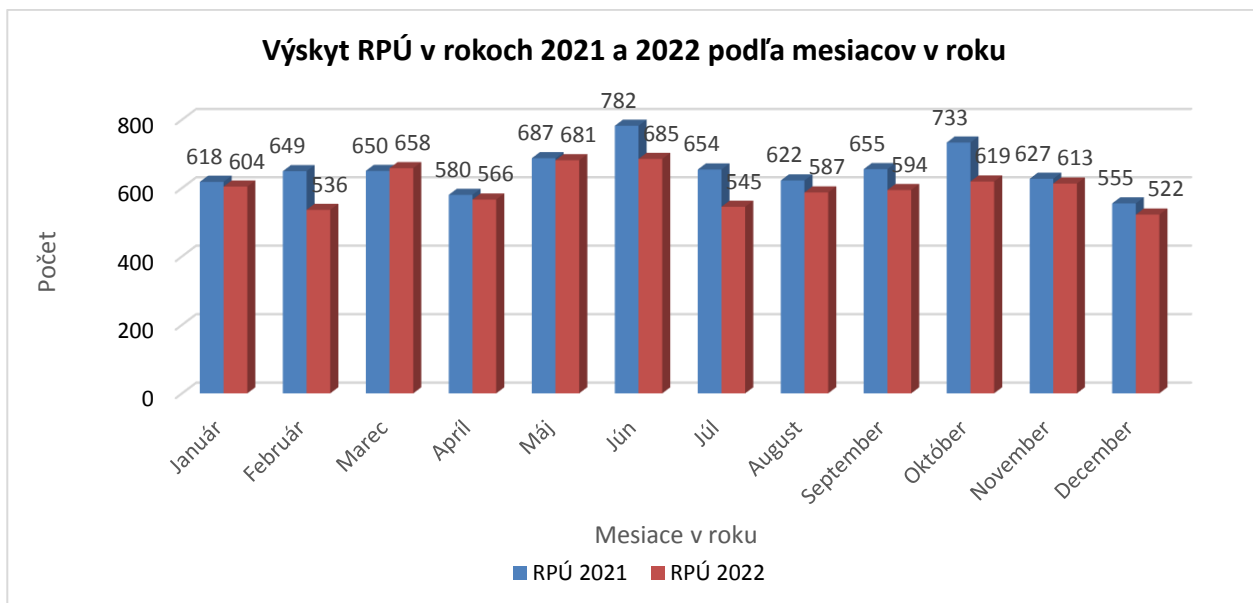
Vývoj výskytu RPÚ podľa dňa ich vzniku v rámci týždňového cyklu zobrazuje nasledujúci graf:

Členenie RPÚ podľa mesiaca v roku

Najrizikovejšími mesiacmi pre vznik RPÚ boli mesiac jún (685 prípadov – 9,5 %), máj (681 prípadov – 9,4 %) a marec (658 prípadov - 9,1 %).

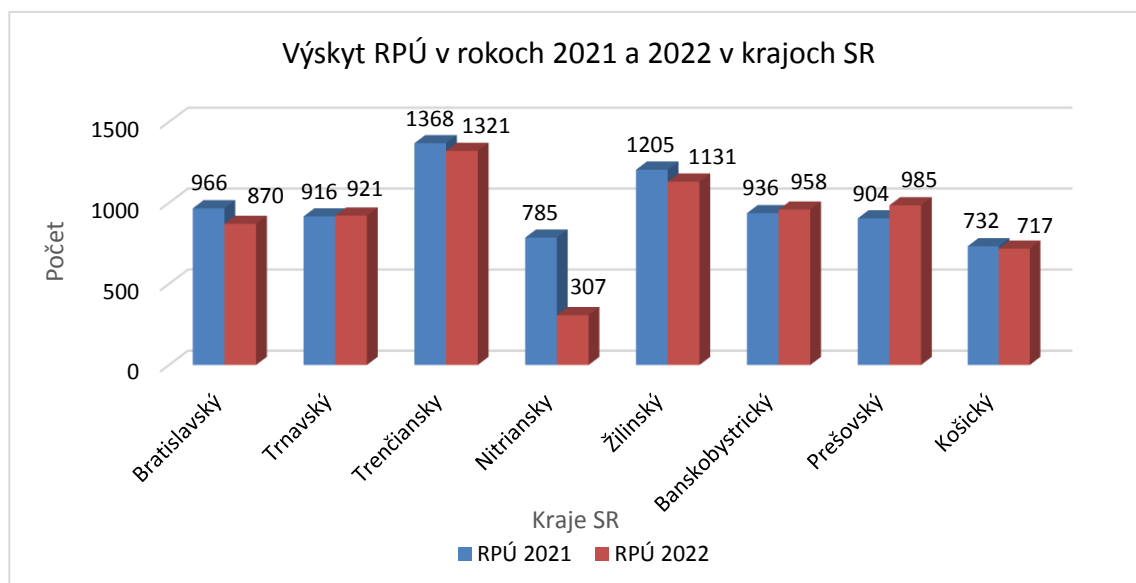
Vznik RPÚ podľa mesiaca, kedy k nim v rámci roka došlo, znázorňuje nasledujúci graf:

Členenie RPÚ podľa krajov SR

Z teritoriálneho hľadiska bolo 1 321 RPÚ evidovaných v Trenčianskom kraji, čo predstavuje 18,3 %. V Žilinskom kraji to bolo 1 131 RPÚ, čo predstavuje 15,7 % z celkového počtu RPÚ. V Prešovskom kraji bolo evidovaných 985 RPÚ, čo predstavuje 13,7 %. Najmenej RPÚ bolo evidovaných v Nitrianskom kraji, a to 307 prípadov, čo predstavuje 4,3% z celkového počtu RPÚ evidovaných za rok 2022.

Z teritoriálneho hľadiska počet RPÚ a ich vývoj v rokoch 2021 a 2022 podľa krajov SR sú zachytené v nasledujúcom grafe:

Počet zamestnávateľov, u ktorých sa stal RPÚ v členení podľa počtu zamestnancov

Kraj	Počet zamestnancov					Spolu
	0	1-9	10-49	50-249	250 a viac	
Bratislavský kraj	98	16	97	145	123	479
Trnavský kraj	12	50	158	163	93	476
Trenčiansky kraj	0	147	208	200	81	636
Nitriansky kraj	38	13	34	80	44	209
Žilinský kraj	56	79	137	208	83	563
Banskobystrický kraj	2	161	110	142	68	483
Prešovský kraj	144	69	130	178	48	569
Košický kraj	78	34	107	137	62	418
S p o l u	428	569	981	1 253	602	3833

4. Závažné priemyselné havárie

Závažnou priemyselnou haváriou je udalosť, akou je najmä nadmerná emisia, požiar alebo výbuch s prítomnosťou jednej alebo viacerých vybraných nebezpečných látok, vyplývajúca z nekontrolovateľného vývoja v prevádzke ktoréhokoľvek z podnikov, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorá vedie bezprostredne alebo následne k vážnemu poškodeniu alebo ohrozeniu života alebo zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku v rámci podniku alebo mimo neho.

V roku 2022 nebola v organizáciách spadajúcich do pôsobnosti orgánov inšpekcie práce vyšetovaná žiadna závažná priemyselná havária.

5. Choroby z povolania

Choroba z povolania je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania, ak vznikla zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh a za podmienok uvedených v zozname. Regionálny úrad verejného zdravotníctva (ďalej „RÚVZ“) podľa ust. § 6 ods. 3 písm. v) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov požiada príslušný IP alebo príslušný orgán dozoru ak je to potrebné, aby prešetril bezpečnostné a technické príčiny vzniku choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania.

V roku 2022 bolo na Slovensku v organizáciách spadajúcich do pôsobnosti orgánov inšpekcie práce evidovaných 465 hlásení chorôb z povolania. Bezpečnostné, technické a organizačné príčiny vzniku chorôb z povolania a ohrozenia chorobou z povolania vyšetrujú miestne príslušné RÚVZ. Na vyšetrovaní bezpečnostných, technických a organizačných príčin vzniku chorôb z povolania sa IP podieľajú len na základe žiadosti miestne príslušného RÚVZ. Z tohto počtu v sledovanom roku IP nevyšetrovali žiadnu chorobu z povolania ani ohrozenie chorobou z povolania, nakoľko neboli zo strany RÚVZ požiadané.

Najčastejšie hlásenou chorobou z povolania za rok 2022 boli infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárnych chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí. Druhou najčastejšou chorobou z povolania bola choroba kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín z dlhodobého, nadmerného, jednostranného zaťaženia horných končatín. Ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené pri práci s vibrujúcimi nástrojmi bolo tretou najčastejšie hlásenou chorobou z povolania.

Záver

Ako uvádza podrobný rozbor, v roku 2022 bol zaznamenaný v organizáciách patriacich do pôsobnosti IP rovnaký počet SPÚ ako v predchádzajúcom roku a najnižší počet pracovných úrazov s ŤUZ a aj RPÚ za posledných päť rokov. Najviac pracovných úrazov sa opäť koncentrovalo v odvetviach priemyselnej výroby, stavebníctva, veľkoobchodu a maloobchodu; oprava motorových vozidiel, dopravy a skladovania. IP rovnako ako v predchádzajúcich rokoch budú svoju činnosť v oblasti dozoru nad dodržiavaním právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ďalej „BOZP“) naďalej zameriavať najmä na odvetvia s najväčším počtom pracovných úrazov, s dôrazom na kontrolu plnenia opatrení subjektom, kde boli zistené porušenia predpisov na zaistenie BOZP. Viac pozornosti IP budú venovať aj kontrole kvality výstupných materiálov z vyšetrovania pracovných úrazov, hlavne správneho určenia zdroja a príčiny, nakoľko ich poznanie je nevyhnutné na prijímanie preventívnych opatrení a zamedzenie opakovania obdobných úrazov v budúcnosti. Dôležitou súčasťou inšpekčnej činnosti je tiež poskytovanie poradenstva pri predchádzaní vzniku pracovných úrazov.